

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

ŠTAB CIVILNE ZAŠČITE

GLOBALNA OCENA OGROŽENOSTI POMURSKE REGIJE

	Organ	Datum	Podpis odgovorne osebe
Izdelal	Izpostava URSZR Murska Sobota	20. 12. 2010	_____ Martin SMODIŠ vodja izpostave
Obravnaval	Štab Civilne zaščite za Pomurje	Šifra: 846-21/2010-3 Datum: 21. 12. 2010	
Sprejel	Poveljnik Civilne zaščite za Pomurje	22.12.2010	_____ Martin SMODIŠ poveljnik CZ za Pomurje
Skrbnik	Izpostava URSZR Murska Sobota		_____ Kladvija LEBAR-GEREBIC svetovalka

VSEBINA

		Ažurirano
1.	Uvod	11.12.2013
2.	Splošno o pomurski regiji	11.12.2013
3.	Ocena poplavne ogroženosti – verzija 4.1	30.09.2011 23.07.2014 16.10.2017 15.06.2020
4.	Ocena potresne ogroženosti – verzija 3.1	30.09.2011 14.08.2014 03.01.2019 26.02.2021
5.	Ocena ogroženosti ob jedrski ali radiološki nesreči – verzija 3.3	10.12.2013 15.01.2018 25.03.2022 04.05.2022
6.	Ocena ogroženosti zaradi množičnega pojava nalezljivih bolezni pri ljudeh – verzija 2.0	30.09.2011 06.08.2015 16.11.2016
7.	Ocena ogroženosti ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali – verzija 3.0	09.09.2013 27.01.2016 28.05.2021
8.	Ocena ogroženosti zaradi železniške nesreče, verzija 1.2	30.09.2011 03.09.2014 13.12.2018
9.	Ocena ogroženosti zaradi nesreče zrakoplova, verzija 3.2	30.09.2011 14.07.2014 30.11.2018
10.	Ocena ogroženosti zaradi terorističnega napada, verzija 1.0	30.09.2011 25.03.2022
11.	Ocena ogroženosti zaradi velike nesreče v cestnem prometu	30.09.2011
12.	Ocena ogroženosti ob množični nesreči na avtocesti, verzija 1.0	11.12.2013
13.	Ocena ogroženosti zaradi vojne	30.09.2011
14.	Ocena ogroženosti zaradi nesreče z nevarnimi snovmi, verzija 1.0	30.09.2011
15.	Ocena ogroženosti zaradi nesreče na nesaniranih naftno-plinskih vrtnah, verzija 1.0	30.09.2011
16.	Ocena ogroženosti zaradi industrijske nesreče	30.09.2011
17.	Ocena ogroženosti zaradi neeksplozivnih ubojnih sredstev	30.09.2011
18.	Ocena ogroženosti zaradi suše	30.09.2011
19.	Ocena ogroženosti zaradi požarov v naravnem okolju in drugje, verzija 3.0	30.09.2011 24.11.2017
20.	Ocena ogroženosti zaradi neurja s točo in viharjem	30.09.2011
21.	Ocena ogroženosti zaradi zemeljskih plazov in usadov	30.09.2011
22.	Ocena ogroženosti zaradi visokega snega	30.09.2011
23.	Ocena ogroženosti zaradi pozebe	30.09.2011
24.	Ocena ogroženosti zaradi žleda, verzija 1.1	30.09.2011 21.12.2018
25.	Zaključek	30.09.2011

10. OCENA OGROŽENOSTI ZARADI TERORISTIČNEGA NAPADA OB UPORABI OROŽIJ ALI SREDSTEV ZA MNOŽIČNO UNIČEVANJE OZIROMA TERORISTIČNEM NAPADU S KLASIČNIMI SREDSTVI

10.1. Uvod

Oceno ogroženosti pomurske regije v primeru terorističnega napada ob uporabi orožij ali sredstev za množično uničevanje oz. terorističnem napadu s klasičnimi sredstvi, ažurirano 30.09.2011 – je izdelala Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje Izpostava Murska Sobota. Izdelana je na podlagi Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. list RS, UPB1 št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10 in 21/18 – ZNOrg), Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Ur. list RS, št. št. 24/12, 78/16 in 26/19), Navodilom o pripravi ocen ogroženosti (Ur. list RS, št. 39/95) ter drugimi predpisi in strokovnimi podlagami, ki so upoštevani v temeljnem načrtu.

V oceni so upoštevane možne pričakovane posledice napada z orožji ali sredstvi za množično uničevanje ter s klasičnimi terorističnimi sredstvi. V oceni je upoštevan koncept odziva na teroristične napade z uporabo orožij ali sredstev za množično uničevanje v skladu s sklepi Vlade RS št. 230-02/2001-5 z dne 16. 10. 2003 in št. 230-02/2001-7 z dne 15. 7. 2004.

Pri pripravi ocene so upoštevane ocene EU in Nato o nevarnosti terorizma, vključno z uporabo orožij za množično uničevanje v teroristične namene in tudi priporočila Evropske unije na področju mednarodnega terorizma. Poudarek v njih je, da morajo države pri svojih lastnih programih boja proti terorizmu spoštovati konvencije in direktive, ki urejajo različna področja varnosti. Članice Evropske unije morajo izboljšati sodelovanje na področju preprečevanja in omejevanja posledic kemičnega, biološkega, radiološkega ali jedrskega napada, saj se bo s tem izboljšala zaščita prebivalcev Evrope.

Ocena ogroženosti pomurske regije v primeru terorističnega napada ob uporabi orožij ali sredstev za množično uničevanje oz. terorističnem napadu s klasičnimi sredstvi je podlaga za izdelavo Regijskega načrta zaščite in reševanja ob terorističnem napadu. Občine izdelajo svoje načrte in ga uskladijo z regijskim načrtom.

10.2. Viri nevarnosti

O orožju za množično uničevanje govorimo, ko je to namensko izdelano orožje in je glede na vrsto lahko jedrsko, radiološko, kemično in biološko orožje.

Jedrsko orožje so prvič uporabili v vojne namene ob koncu druge svetovne vojne, ko sta bili v avgustu 1945, na japonski mesti Hirošimo in Nagasaki, odvrženi jedrski bombi, ki sta povzročili smrt več tisoč ljudi, veliko število ranjenih in obolelih za radiacijsko boleznijo, ter materialno škodo. To je bil uvod v tekmovanje med velesilami na področju razvijanja novih vrst jedrskega orožja in na drugi strani prizadevanja, da ne pride do uporabe jedrskega orožja v vojaških spopadih. Uveden pa je bil tudi strogi režim nadzora jedrskih materialov, ki se uporabljajo v miroljubne namene (jedrskih elektrarnah, raziskovalnih reaktorjih...). Teroristični napadi se lahko izvedejo z napadi na jedrske objekte ali z uporabo t.i. »umazanih bomb«, katerih namen je povzročiti radiološko kontaminacijo omejenega obsega.

Kemično orožje (strupe) so v vojne namene množično uporabili v prvi svetovni vojni, jedrsko orožje pa ob koncu druge svetovne vojne. Uporaba orožij za množično uničevanje v vojnah je prepovedana z dopolnilnim protokolom I. k Ženevskim konvencijam iz leta 1949, kljub temu

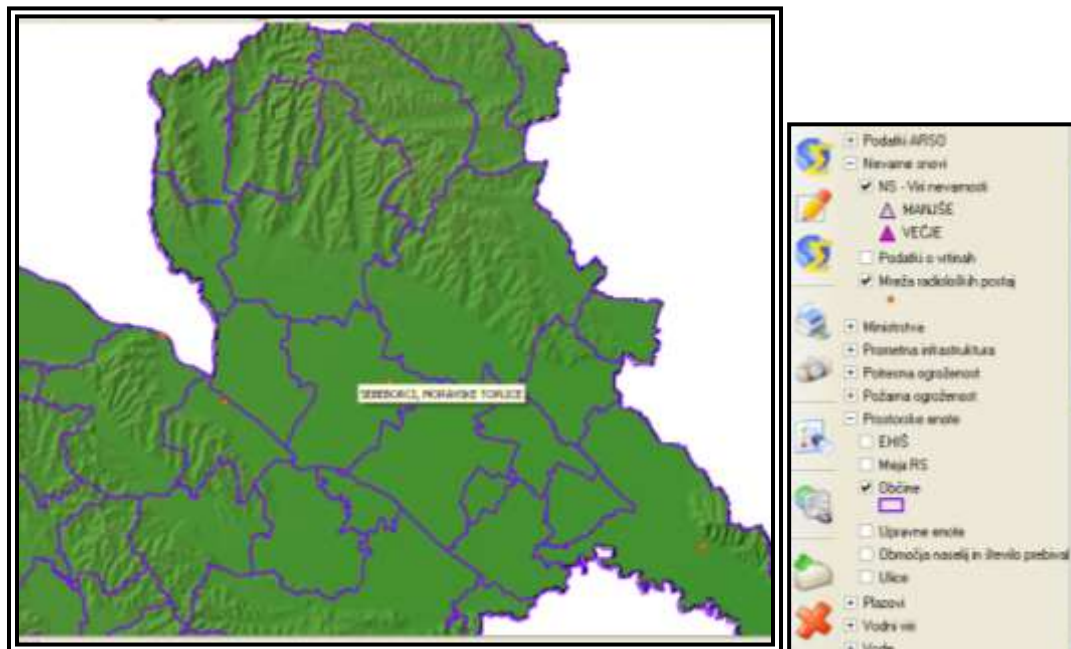
pa so se posamezne vrste orožja v različnem obsegu uporabljale v sodobnih vojaških spopadih.

Po letu 1948 je mednarodna skupnost sprejela še več drugih mednarodnih sporazumov, ki prepovedujejo ali omejujejo uporabo posameznih vrst orožij za množično uničevanje. Leta 1968 je bil podpisan Sporazum o neširjenju jedrskega orožja (NPT), ki omejuje raven proizvedenega jedrskega orožja. Leta 1972 je bila podpisana Konvencija o prepovedi biološkega in toksikološkega orožja (BTWC), ki prepoveduje uporabo tega orožja, vendar ne vsebuje operativnega verifikacijskega protokola. V prvih dneh po koncu hladne vojne (januarja 1993) je bila podpisana Konvencija o prepovedi kemičnega orožja (CWC), ki je prva konvencija na tem področju, ki celovito prepoveduje (in predpisuje tudi njegovo uničenje do leta 2012) eno od kategorij orožij za množično uničevanje. Zadnji sporazum s tega področja je Sporazum o celoviti prepovedi jedrskih poskusov (CTBC), ki je bil podpisan septembra 1996 v New Yorku.

V zadnjem obdobju narašča grožnja uporabe orožja za množično uničevanje v teroristične namene. In prav ta nevarnost, da različne teroristične skupine uporabijo orožje ali sredstvo za množično uničevanje za doseg svojih političnih, verskih, gospodarskih, socialnih ali drugih interesov, poleg uporabe klasičnih oblik delovanja teroristov (ugrabitve, nastavljanja eksploziva, umorov...) je realna grožnja varnosti sodobnega sveta.

S pojmom sredstva (snovi) za množično uničevanje označujemo vsa sredstva, ki se uporabljajo v vsakodnevni uporabi ali proizvodnji, imajo pa primerljive škodljive učinke z orožjem za množično uničevanje. Učinkovitost takih sredstev je običajno manjša od orožij za množično uničevanje.

Slika 10.1: Viri nevarnosti in lokacije radioloških postaj

Kemično orožje

O kemičnem orožju govorimo, ko gre za »izpust« strupenih, kemičnih snovi v okolje, ki s svojimi fizikalno-kemičnimi lastnostmi delujejo strupeno in škodljivo ali uničevalno na živ organizem in torej povzročijo začasno ustavitev normalne funkcije, trajno poškodbo ali smrt organizma. Bojni strupi so živčni bojni strupi, mehurjevci, dušljivci, dražljivci in solzivci ter splošni strupi.

Kemično orožje se lahko uporabi tako, da se razširi s pomočjo eksploziva, z razpršilci, letali, aktiviranjem bomb napolnjenih s strupom, kot tudi z uporabo projektilov v katerih se nahaja.

Pojav kemičnega napada je omejen na območje blizu kraja sproščanja kemičnega agensa. Pri vseh izpostavljenih se hitro po izpostavljanju (skoraj istočasno) pojavljajo podobni znaki zastrupitve.

Možni hipotetični scenarij za kemični napad predstavlja poleg uporabe kemičnih orožij tudi:

- sabotaža ali diverzija v objektu kjer se proizvajajo ali skladiščijo nevarne kemijske snovi;
- sabotaža ali diverzija med prevozom nevarnih kemijskih snovi.

Radiološko in jedrsko orožje

V novejšem času se vse pogostejše izpostavlja možna ogroženost zaradi uporabe radiološke disperzivne naprave oziroma umazane bombe. Ta bi razpršila radioaktivne snovi po širši okolici. Običajne radioaktivne snovi, ki se uporabljajo v industriji, medicini in raziskavah, se lahko uporabi skupaj s konvencionalnim eksplozivom v taki napravi. Čeprav bi bilo ob taki eksploziji ubitih malo ljudi zaradi sevanja (če sploh kakšen), bi bomba imela zastraševalni efekt pri ljudeh zaradi strahu pred radioaktivnostjo. Več ljudi bi bilo poškodovanih zaradi eksplozije same. Tako v tem primeru ne govorimo o orožju za množično uničevanje, temveč o orožju za množično vznemirjanje prebivalcev. Učinki tovrstnega orožja so lahko psihološki, sociološki in ekonomski.

Umazana eksplozivna bomba je lahko poljubne velikosti, glavna parametra sta sama radioaktivna snov (ščitenje) in količina eksploziva. Tipična bomba bi lahko bila sestavljena iz svinčenega kontejnerja in eksploziva TNT med pol do 5 kilogramov. Radioaktivni izotopi, ki so teoretično bolj primerni za izdelavo umazane bombe, so tisti, ki imajo čim večjo radiotoksičnost, ki se jih težje zazna z instrumenti, viri z visoko aktivnostjo in kontaktno hitrostjo doze, ki so v praškasti ali razpršljivi obliki, v prenosnih napravah in podobno. To so predvsem cezij-137, amerzij-241, stroncij-90, iridij-192, plutonij-238 in 239, kobalt-60, kalifornij-252. Govorimo o količinah radioaktivnih snovi, ki so velikosti gram ali več.

Ob uporabi umazane bombe predstavlja za ljudi največje tveganje, da nevede vdihavajo ali zaužijejo snovi, ki so se razpršile med eksplozijo ali požarom ali pri rokovanju z radioaktivnimi drobcami oziroma snovmi. Če so aktivnosti nižje od aktivnosti za naravni vir, je radiološko tveganje sorazmerno majhno. Če pa bi z umazano bombo razpršili snov, katere aktivnost presega desetkratno vrednost nevarnega vira, bi lahko povzročila ogrožanje življenj za ljudi brez zaščite. Verjetnost vnosa nevarnega vira v telo je večinoma omejeno na približno 100 m (oblak dima). V primeru rokovanja ali neposredne bližine nezaščitene radioaktivnega vira ali drobcev visoke aktivnosti – zunanje obsevanje – so možne poškodbe v nekaj minutah.

Posebej velja omeniti tako imenovano improvizirano jedrsko napravo, ki povzroči jedrsko eksplozijo. Za to pa je potrebna cepljiva snov – to je visoko obogateni uran ali plutonij, ki lahko povzročita jedrsko eksplozijo.

Možnih hipotetičnih scenarijev obsevanja prebivalstva je veliko, za vse je značilna majhna verjetnost. Nekateri možni scenariji so:

- sabotaža ali diverzija v jedrskem objektu,
- sabotaža ali diverzija v sevalnem ali manj pomembnem sevalnem objektu,
- sabotaža ali diverzija v industrijskem objektu s kakršnimikoli viri sevanja,
- sabotaža ali diverzija med prevozom oziroma tranzitom,
- kontaminacija vodnih virov, hrane in podobno,
- uporaba umazane bombe (eksplozija).

Biološko orožje

Biološko orožje je način načrtnega razširjanja obolenj med ljudmi, živalmi in rastlinami. Kužnina se na različne načine razširi med ciljno populacijo, kjer se povzročitelji namnožijo oziroma proizvedejo toksine, ki sprožijo bolezenske simptome.

Biološko orožje se je močno razvijalo med 2. svetovno vojno in po njej. Leta 1972 je bila sprejeta konvencija o biološkem in toksiološkem orožju, s katero se je 140 držav, med njimi tudi ZDA, Irak in nekdanja Sovjetska zveza, zavezalo, da bodo prenehale razvijati in izdelovati biološko orožje, ter da bodo uničile vse obstoječe mikroorganizme, ki so bili pripravljeni z namenom uporabe v vojaške namene. ZDA so leta 1970 prekinile program razvijanja biološkega orožja in so ga uničile leta 1973. Kljub prepovedi pa večina držav vseeno ni povsem nehala z raziskavami biološkega orožja. Zato v obdobju po letu 1970 govorimo o obdobju nekontroliranih in skrbno prikritih raziskav.

Biološko orožje je možno uporabljati tudi v teroristične namene. Zato ni izključena verjetnost, da države ali posamezne teroristične skupine uporabijo biološko orožje. Imajo motiv, pa tudi dostop do znanja, kako selektivno vzgojiti tudi najbolj patogene mikroorganizme in jih uporabiti v teroristične namene ali v vojni.

Da lahko nek mikroorganizem uporabimo kot biološko orožje, mora imeti specifične lastnosti. Eno najbolj tipičnih in največkrat omenjenih bioloških orožij je bakterija antraksa (*Bacillus anthracis*). Pomembna lastnost te paličaste bakterije, ki jo ločuje od drugih, je tvorba spor. To so specializirane celične strukture, ki so odporne na neugodne življenjske razmere, kot so izsuševanje, vročina, poleg tega pa so metabolno skoraj neaktivne. Spore omogočijo bakteriji preživetje v neugodnih in spremenljivih razmerah. Spore so lahke, odporne, kratka idealne za razširjanje z aerosolom (v zraku ali v plinih razpršena trdna ali tekoča snov). Ravno okužba preko dihal se najpogosteje razvije v najbolj nevarno, sistemsko obliko bolezni, ki je skoraj 100% smrtna. Običajno se okužba z antraksom prenese na človeka preko kože ob stiku z okuženo živaljo oziroma z uživanjem premalo kuhanega mesa okužene živali, vendar je ta oblika bolezni le redko smrtna, zdravljenje z antibiotiki pa je učinkovito. Obstaja tudi cepivo proti antraksu. Bacil antraksa je primeren za uporabo kot biološko orožje zato, ker je zelo skromen v svojih zahtevah glede gojenja, pridobiti se ga da zelo hitro, enostavno in poceni, vendar se ne prenaša s človeka na človeka.

Takoj za bacilom antraksa je na seznamu biološkega orožja virus črnih koz, za katerega so leta 1972 razglasili, da so ga izkoreninili. Cepljenje so v vseh državah ukinili leta 1980, virus pa so shranili le v dveh z visoko stopnjo varnosti zaščitениh laboratorijih v Atlanti (ZDA) in v Kolstovu (Rusija). Po resoluciji sprejeti leta 1996, naj bi virus uničili do konca junija 1999, vendar so uničenje odložili do leta 2002. Strokovnjaki ocenjujejo, da je proti virusu odpornih le še 20% ljudi, saj z leti pada tudi imunost pri populaciji, ki je bila cepljena. Človek je edini gostitelj virusa črnih koz. V organizem vstopa preko dihalnih poti, se nato s krvjo raznese do notranjih

organov, kasneje ponovno vstopi v krvni obtok in se razširi na kožo. Inkubacijska doba je 8-14 dni, prva znaka pa sta vročina in splošna izčrpanost. Po dveh do treh dneh se pojavijo izpuščaji na koži. Smrt običajno nastopi v drugem tednu po okužbi. Virus je tako kot bacil antraksa enostavno pripraviti v velikih količinah, raznaša se po zraku, prenaša se s človeka na človeka, cepivo zagotavlja ustrezno preventivo.

Poleg omenjenih, najbolj ustreznih mikroorganizmov za pripravo biološkega orožja, sta primerni še bakterija *Clostridium botulinum* z botulinum toksinom in *Yersinia pestis*, povzročiteljica kuge. Botulinum toksin je eden najmočnejših toksinov, saj deluje v zelo nizkih koncentracijah, tako je letalna doza pri zaužitju 70 mikrogramov, pri inhalaciji pa le 700 nanogramov. Producent botulinum toksina je bakterija *Clostridium botulinum*, paličaste oblike, ki prav tako kot bacil antraksa tvori spore. Bakterija je v naravi zelo razširjena, najpogosteje jo najdemo v prsti, pa tudi v jezerskih in rečnih sedimentih. Človeku je nevarna predvsem v obliki premalo toplotno obdelanih konzerv. Deluje na živčni sistem. Smrt nastopi zaradi paralize, ki preprečuje dihanje in delovanje srca.

Biološke agense je mogoče razširjati na različne načine vključno z letali, raketami in projektili.

Najpogostejši način razširjanja je s pomočjo aerosolne eksplozije, ko se ob eksplozijah sproščajo agensi v aerosolni obliki. Ta način razširjanja je posebno učinkovit, saj je vdor preko dihal v organizem v načelu najučinkovitejši in je tudi nadaljnji prodor v krvni obtok najhitrejši. Najpogosteje bi na ta način biološke agense razširjali ponoči, hkrati bi lahko zajeli zelo velike površine.

Ciljne organizme je mogoče okuževati tudi s pomočjo vektorjev, kot so insekti, podgane ali druge živali. Vektorje je treba na ustrezen način namnožiti, jih okužiti in jih nato razširiti na območju, kjer naj bi napadli žrtve.

Z biološkim agensom se lahko ciljno skupino okuži tudi z diverzantskim delovanjem preko hrane in vode. To nalogo običajno opravijo diverzanti, ki odložijo biološke agense v javne vodovode ali pa prodrejo v sisteme proizvodnje in transporta hrane.

Pri uporabi biološkega orožja se posledice uporabe kažejo v daljšem časovnem obdobju, prizadeto prebivalstvo je na geografsko širšem območju in ugotavljajo se različne klinične slike bolezni.

10.3. Možni vzroki nastanka dogodka

To je predvsem odvisno od geopolitične situacije v svetu in trenutnih aktualnih dnevnopolitičnih dogodkov, ki bi lahko pripeljali do tega, da bi kašna manjša skupina nepovezanih anarhistov zaradi lastne promocije izbrala območje naše regije za svoje dokazovanje.

10.4. Verjetnost pojavljanja dogodka

Območje Pomurja ni imuno pred pojavom terorizma na njenem ozemlju kot tudi ne pred čezmejnimi učinki terorističnih napadov v sosednjih in drugih državah. Možnosti terorističnega napada s sredstvi za množično uničevanje ne more izključiti nobena država.

Ogroženost Pomurja zaradi uporabe orožij ali sredstev za množično uničevanje v teroristične namene ter klasičnih terorističnih napadov je zelo majhna.

10.5. Vrsta, oblika in stopnja ogroženosti

Po ocenah pristojnih služb je ogroženost Slovenije zaradi napadov terorističnih organizacij z orožji ali s sredstvi za množično uničevanje in klasičnimi terorističnimi sredstvi nizka, vendar je ni mogoče izključiti. Prav tako ni možno izključiti takšnih napadov v sosednjih državah. Pristojne službe v Sloveniji redno spremljajo dejavnike in razmere, ki vplivajo na povečano verjetnost terorističnih napadov ter ocenjujejo različne stopnje nevarnosti terorističnih napadov v Republiki Sloveniji. O tem redno obveščajo pristojne organe.

Na območju Pomurja so gospodarske družbe, ki delno opravljajo dejavnost, ki je predmet nadzora po Konvenciji o prepovedi kemičnega orožja (CWC), pod stalnim nadzorom. Protipravna prisvojitve teh snovi oziroma diverzija ali sabotaža v teh družbah bi se lahko izvedla tudi zaradi terorističnih namenov.

Potencialne tarče napadov teroristov so lahko tudi objekti, v katerih se v delovnem procesu uporabljajo, proizvajajo, prevažajo ali skladiščijo nevarne snovi, nafta in njeni derivati ter energetski plini ali opravljajo dejavnost oziroma upravljajo sredstva za delo, ki pomenijo nevarnost za nastanek nesreče.

V Sloveniji je več sto radioaktivnih virov, če pa upoštevamo še ionizacijske javljalnike požara pa več kot 20 000 virov sevanja. Večina virov (99%) zaradi svojih fizičnih in kemijskih lastnosti ne morejo povzročiti neposredne smrti večjega števila ljudi. Skorajda vsak vir pa lahko povzroči kontaminacijo okolja ali objektov in s tem povezano škodo. Podobne lastnosti imajo tudi viri, ki se po Sloveniji prevažajo zaradi uvoza, izvoza ali tranzita. Do sedaj v Sloveniji ni bilo namerno povzročene nesreče z virom sevanja, pripetilo pa se je nekaj nezgod, ki pa niso imele pomembnega vpliva na zdravje ljudi. Poleg tega je treba upoštevati, da je v polmeru 1000 km od Slovenije 86 jedrskih elektrarn.

Poleg navedenih možnih virov ogrožanja ljudi, je vsaj kot potencialno možno treba upoštevati tudi namerno širjenje določenih živalskih ali rastlinskih bolezni.

10.6. Potek in možen obseg napada

Za izvedbo terorističnega napada je nešteto variant, ki jih je težko vnaprej vse načrtovati. Posledice takega napada pa se lahko odpravljajo z načrti za jedrsko nesrečo, kužne bolezni, potres, idr.

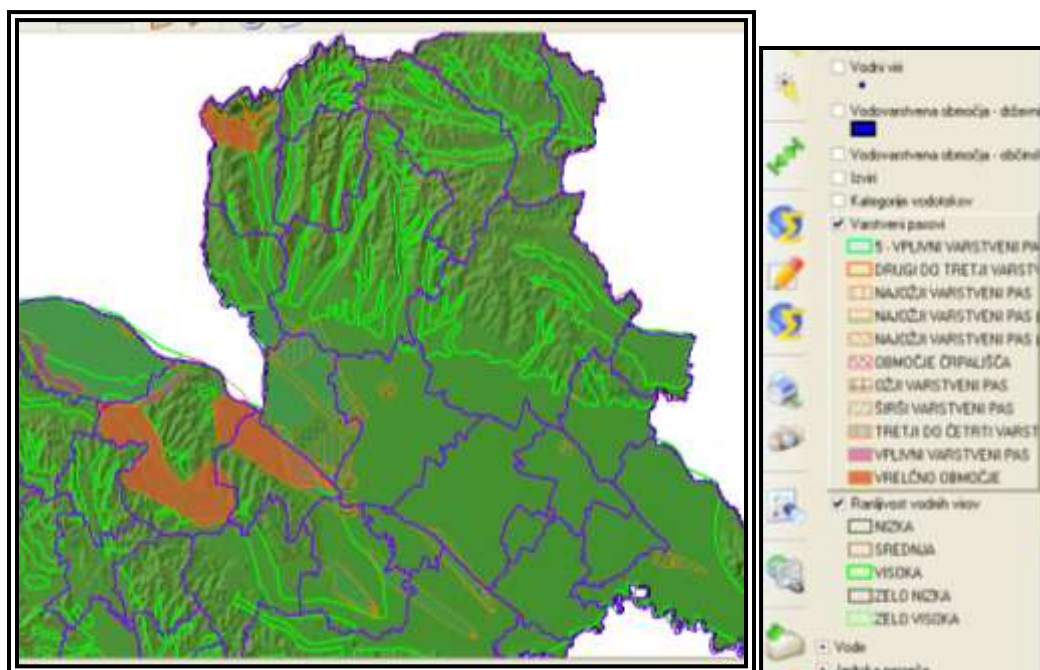
10.7. Ogroženost prebivalcev, živali, premoženja in kulturne dediščine

Ogroženost ljudi in živali ter premoženja ob terorističnem napadu bi bila lahko znatna, vendar bi bil obseg območja relativno majhen.

10.8. Verjetne posledice napada

Pod terorističnim napadom s klasičnimi sredstvi se razume namerno povzročitev eksplozije na javnih mestih, v javnih objektih, povzročitev letalske, železniške ali druge nesreče na prevoznih sredstvih, eksplozije na prometnicah in drugih objektih s ciljem, da se povzročijo človeške žrtve ali materialna škoda oziroma drugo protipravno dejanje z istim ciljem (sabotaža, diverzija in podobno).

Slika 10.2: Vodovarstveni pasovi in ranljivost vodnih virov

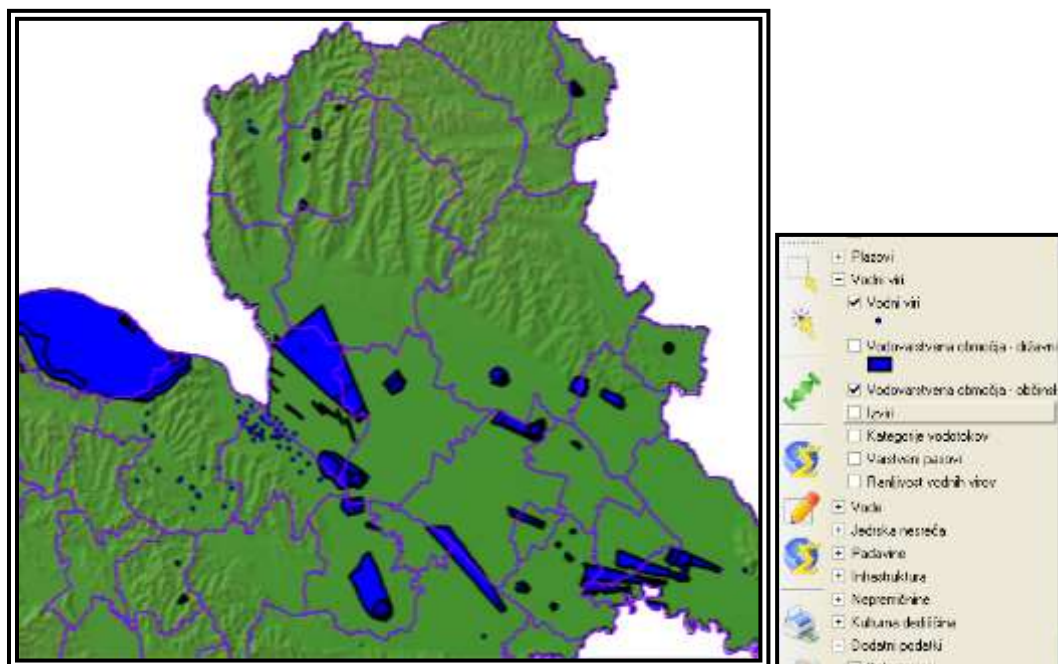

Možni cilji napadov so lahko tudi objekti t.i. kritične infrastrukture, kot so prometna infrastruktura, energetske objekti, sedeži državnih organov, vodooskrbni objekti in podobno, športni objekti, kulturni, šolski objekti in podobno.

Možne posledice takih napadov so:

- veliko število ranjenih in mrtvih,
- vznemirjenost in nezadovoljstvo občanov
- velika materialna škoda,
- prekinjen promet,
- prekinjena oskrba z energijo, vodo
- pojav večjega števila obolelih ljudi na območju Pomurja zaradi nalezljive bolezni,
- nevarnost širjenja bolezni,
- radiološka kontaminacija ljudi, živali, rastlin, območja,
- pojav radiacijske bolezni (predvsem pri pripadnikih interventnih enot),
- kemična kontaminacija ljudi, živali, rastlin, območja,
- pojav smrtnih primerov,
- negativni psihološki učinki pri ljudeh,
- gospodarska škoda zaradi izpada proizvodnje,
- veliki stroški za preventivo, zatiranje in izkoreninjenje bolezni,
- veliki stroški za radiološko in kemično dekontaminacijo okolja.

Slika 10.3: Vodni viri in vodovarstvena območja v Pomurju

10.9. Verjetnost nastanka verižnih dogodkov

Ob eventualnem terorističnem napadu obstaja velika verjetnost verižnih nesreč, predvsem bi se to odražalo na epidemijah ljudi in živali, kontaminaciji pitne vode in hrane v naravnem okolju.

10.10. Možnost predvidevanja napada

Možnost predvidevanja takega napada je silno težka tudi za države z dobro razvitimi varnostno-analitskimi službami. Pri tem se je potrebno zanašati tudi na sistem kolektivne obrambe in znotraj tega ustrezne izmenjave podatkov o nevarnostih terorističnih napadov. Vse to se odvija na več nivojih, od taktično-operativnih vsakodnevnih komunikacij preko različnih služb in ministrstev ter po diplomatski poti.

10.11. Zaključek

Ocene pristojnih služb so, da je ogroženost Slovenije zaradi terorističnih napadov nizka. Ne glede na to ni mogoče izključiti možnosti, da je lahko tudi Pomurje tarča terorističnih napadov z orožji ali s sredstvi za množično uničevanje oziroma s klasičnimi terorističnimi sredstvi oziroma da se taki napadi lahko zgodijo v sosednjih državah, vplivajo pa lahko tudi na Slovenijo.

V Pomurju ni velike verjetnosti, da pride do namenskega povzročanja škode in ogrožanja z uporabo radioaktivnih in jedrskih snovi. V preteklosti ni bilo zaznanih aktivnosti te vrste. Podobno velja za uporabo kemijskih in bioloških sredstev. Obstaja pa verjetnost takih pojavov tudi izven Slovenije, ki bi lahko ogrozili ljudi, premoženje in okolje v Sloveniji.

Terorističnih napadov s klasičnimi sredstvi, kjer so lahko tarča različni javni, infrastrukturni in drugi objekti kritične infrastrukture, prav tako ni mogoče izključiti. Zato je treba v pomembnejših objektih uvesti oziroma upoštevati osnovne varnostne ukrepe za preprečevanje tovrstnih dogodkov. Ob povečani nevarnosti terorističnih napadov je v teh objektih treba uvesti dodatne ali posebne ukrepe varovanja oziroma za preprečevanje terorističnih napadov.

V Sloveniji je treba zagotoviti pripravljenost na pojav terorizma z orožji ali s sredstvi za množično uničevanje ter s klasičnimi sredstvi, ki bo primerljiva z ostalimi državami v Evropi in svetu. Pri tem se mora Slovenija povezovati s sosednjimi in drugimi državami ter mednarodnimi organizacijami.

Potrebno pa je tudi medsebojno povezovanje med različnimi službami, ki se v Sloveniji ukvarjajo z odkrivanjem teroristične dejavnosti z enakimi službami v Evropi in svetu.

Občine izdelajo svoje načrte v primeru terorističnega napada ob uporabi orožij ali sredstev za množično uničevanje oz. terorističnem napadu s klasičnimi sredstvi in ga uskladijo z regijskim načrtom.

10.12. Razlaga pojmov in okrajšav

Razlaga pojmov

Razlaga okrajšav

EU	Evropska unija
NPT	Sporazum o neširjenju jedrskega orožja
BTWC	Konvencija o prepovedi biološkega in toksikološkega orožja
CWC	Konvencija o prepovedi kemičnega orožja
CTBC	Sporazum o celoviti prepovedi jedrskih poskusov
TNT	Trinitrotuol

10.13. Seznam prilog in dodatkov

Priloge

št. priloge	Ime priloge

Dodatki

št. dodatka	Ime dodatka

10.14. Literatura

- GIS UJME,
- državni načrt ZiR.